

Notat

Emne	Kunnskapsgrunnlag om norsk mobilisering til ERC
-------------	--

Til	Klikk her for å skrive inn tekst.
-----	---

Kopi	
------	--

Fra	Klikk her for å skrive inn tekst.
-----	---

Saksbehandler	Klikk her for å skrive inn tekst.
---------------	---

Vår referanse	Klikk her for å skrive inn tekst.
---------------	---

Dato	
------	--

Bakgrunn

ERC er anerkjent som en verdensledende konkurranse-arena for grensesprengende grunnleggende forskning og tiltrekker seg de fremste forskere i og til Europa. ERC er derfor et helt sentralt virkemiddel for å oppnå EU-strategiens hovedmålsetting om at *Deltakelsen skal bidra til økt kvalitet i norsk forskning og innovasjon og til at norsk forskning og innovasjon hevder seg internasjonalt.*

Deltakelse i ERC blir i Europa brukt som en indikator på nasjonal forskningskvalitet, jf. ERA/EMM.¹ Norsk deltakelse i ERC er svak i forhold til sammenlignbare land som Danmark, Sverige, Østerrike, Finland og Nederland. Mens Norge har en samlet returandel fra Horisont 2020 på rundt 2 %, er norsk returandel fra ERC på 1 %, mens den for Finland og Danmark er på hhv. 1,9 og 2,2 %.

ERC står for ca. 17 % av samlet budsjett i Horisont 2020 og er dermed det største enkeltprogrammet etter LEIT. Bedre norsk uttelling i ERC vil følgelig kunne bidra betydelig til Regjeringens ambisjon om en norsk returandel fra Horisont 2020 på 2 %. ERCs rolle innenfor EUs 9. rammeprogram Horisont Europa framstår i foreløpige utkast til planer som minst like betydelig som i Horisont 2020. En viktig ambisjon er derfor å øke norsk deltakelse i ERC.

Forskningsinstitusjonene har hovedansvaret for å mobilisere egne forskere til ERC. Mange av de største institusjonene har konkrete målsetninger og tiltak, enten på institusjons- eller fakultetsnivå.

Forskningsrådet har et ansvar, gjennom statistikk og analyse, for å vurdere norsk deltakelse i Horisont 2020, inkludert ERC, og fremskaffe kunnskapsgrunnlag for mulig økt deltakelse. Økt deltakelse i H2020 inngår som et av de strategiske områdene i regjeringens mål for Forskningsrådet, og KD etterlyser analyser av deltakelsen i ERC som del av styringsinformasjonen for dette området.

Forskningsrådets FRIPRO og SFF-ordninger ligger tett på ERCs forskningsaktivitetsprofil og fungerer dels som en nasjonal kvalifikasjonsarena for ERC-deltakelse. I tillegg er det forskere med finansiering fra handlingsrettede og store programmer, samt SFI og FME som vil kunne konkurrere innenfor ERC. Godt spill mellom nasjonale ordninger og EUs forsknings- og innovasjonsaktiviteter er en viktig forskningspolitisk målsetning. Samlet gir dette behov for å studere norsk ERC deltakelse nærmere.

¹ ERC grants pr FoU-årsverk inngår blant annet i "Adjusted Research Excellence Indicator" i ERA progress reports.

Hovedpunkter

Det er behov for et kunnskapsgrunnlag som kan gi bedre innsikt i hvordan Forskningsrådets virkemidler bidrar til mobilisering til ERC og behovet for eventuelle endringer i innretningen på disse for å bidra til å kvalifisere til ERC-deltagelse. Kunnskapsgrunnlaget skal også gi innsikt i hvorvidt potensielle søkere har innsikt i de sterke økonomiske incentivene UH-sektoren har for deltagelse i H2020 og behovet for eventuelle endringer også i disse.

Analysen av norsk deltagelse i ERC viser at søknadene som sendes ikke er gode nok; suksessraten til norske søknader er lavere enn gjennomsnittet. I tillegg har det vært sendt få norske søknader. Imidlertid viser tall fra 2017 og foreløpige tall fra 2018 en klar økning i antallet. Forskningsrådet vil gjøre en analyse av karakterene for ERC-søknadene, for blant å se nærmere på om det er fag- og institusjonsspesifikke forskjeller når det gjelder søknadens kvalitet. Dette kan være nyttig bakgrunnsinformasjon for studien vi ønsker gjennomført.

Vi utlyser et oppdrag om gjennomføring av en survey supplert med kvalitative intervjuer for å få et bedre innblikk i barrierer for deltagelse og potensialet for/aktuelle virkemidler for å øke deltagelse og heve kvaliteten på søknadene.

1. Survey: mulige respondenter er prosjektledere, og eventuelt de beste søkerne, i FRIPRO Forskerprosjekt, Toppforsk og Unge forskertalenter, ERC-søkere i perioden 2014-2017, samt koordinatorene og arbeidspakkeledere i pågående SFF/SFI/FME-sentre.
2. Kvalitative intervjuer: Intervjuer gir mer dybde i forståelse av insentiv-ordninger og oppfatninger om barrierer. En mulig avgrensning av intervjuobjekt kan være et utvalg av de mest siterte norske forskere: noen med ERC-grant, noen som har søkt ERC uten å lykkes og noen som ikke har søkt ERC.

Estimert budsjett: 700 000 NOK.

Resultatene fra undersøkelsen må være klare senest januar 2019 slik at de kan brukes i årsrapporten for 2018. Delresultater fra arbeidet må være klart til november 2018, slik at dette kan inngå som underlag for Forskningsrådets International Advisory Board's møte om internasjonalisering 28. februar 2018.